

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Zadania	Opis zadania	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji (dotyczy lat 2012-2015)	Poniesione koszty [zł]	Źródła finansowania
współpraca w tworzeniu bazy danych i systemu wymiany informacji z zakresu gospodarki wodnej na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego	Zbieranie i przekazywanie dostępnych informacji i uczestnictwo w tworzeniu i opracowaniu dokumentów planistycznych oraz szkoleniach i seminariach	Urząd Marszałkowski, Urząd Wojewódzki, Powiat, Gminy	2012-2015	-	-
aktualizacja informacji o zakładach o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	Coroczna aktualizacja informacji o obiektach przemysłowych przechowujących lub wykorzystujących w procesie produkcji Toksyczne Środki Przemysłowe na terenie powiatu świeckiego.	Powiat	Od 2007r.	-	-
uregulowanie gospodarki wodami deszczowymi i roztopowymi	Zbieranie i przekazywanie dostępnych informacji i uczestnictwo w tworzeniu i opracowaniu dokumentów planistycznych oraz szkoleniach i seminariach Konservacja i utrzymanie urządzeń kanalizacji deszczowej wraz z oczyszczaniem wód	Gminy, Powiat, WIOS, organizacje pozarządowe, Gmina Świecie	2012-2015 2012 2013 2014	- 348 221,99 451 260,71 503 800,00	Budżet gminy
	Budowa kanalizacji deszczowej: 2012 1) w ul. Górskiego na Os. Sportowym w Świeciu 2) na Os. Marianki IV 3) w SRG Vistula Park I 2013 4) ul. Rzepakowa os. 800-lecia w Świeciu 5) od studni D-23 do D-68 na terenie po byłym Szpitalu dla Psychicznie i Nerwowo Chorych w Świeciu	Gmina Świecie	2012, 2013	146 870,41 884 143,10 74 680,00 31 048,94 68 141,99	Budżet Gminy
z zakresu edukacji ekologicznej	- „Publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie” (na stronie bip.csw.pl) - „Stan środowiska naturalnego”, - „Plan gospodarki odpadami”, - „Program ochrony środowiska dla Powiatu Świeckiego”	Powiat	Zadanie ciągłe	-	-

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Zadania	Opis zadania	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji (dotyczy lat 2012-2015)	Poniesione koszty [zł]	Źródła finansowania
	- „Rejestr terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, dla powiatu świeckiego” - Środowisko przyrodniczo – geograficzne powiatu świeckiego” (archiwum BIP na str. Bip.csw.pl).				
szkolenia rolników w zakresie rolnictwa ekologicznego, agroturystyki i wdrażania Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	Akcje szkoleniowo-informacyjne dla rolników	Gmina Świecie	2013 2014	4 758,43 40227,04	Budżet Gminy
prowadzenie zajęć dydaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej z zakresu edukacji leśnej z wykorzystaniem istniejących ścieżek przyrodniczych, edukacyjnych, tras wycieczkowych itp.	Cykliczne spotkania w OEL „Dąbrówka” oraz na ścieżce Grabowiec	Nadleśnictwo Dąbrowa	2012 - 2015	24 000,00	Własne oraz WFOŚiGW
	Program edukacji ekologicznej w przedszkolach, szkołach podstawowych i gimnazjach, współpraca z Zespołem Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego, ze Stowarzyszeniem „Inicjatywa dla rozwoju Kujaw i Pomorza”, współfinansowanie pikniku ekologicznego „Wakacje z ekologią”	Gmina Świecie	2012 2013	19 342,74 16 517,20 14 598,97	Budżet Gminy
współorganizowanie happeningów, festynów, biegów na orientację i innych form edukacji ekologicznej	2012: <ul style="list-style-type: none"> • Marsz na Orientację „Bielowszczyk 2012” • Ogólnopolski Konkurs Plastyczny „Bory Tucholskie w Oczach Dziecka” • Festiwal Szalet • Festyn Majowy „Kusy naszym idolem” • Otwarte Zawody Latawcowe • Festiwal Smaku • Konkurs krasomówczy i krajoznawczy PTTK • Bieg Uliczny z okazji Święta Niepodległości 	Powiat	2012-2015 współorganizacja	2012 – 6300,00 2013 – 5200,00 2014 – 6700,00 2015 – 6100,00	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Zadania	Opis zadania	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji (dotyczy lat 2012-2015)	Poniesione koszty [zł]	Źródła finansowania
	<p>2013:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marsze na Orientację Bielowszczak • Konkurs Plastyczny dla dzieci • i młodzieży pszczoła-region środowisko • Powiatowe Eliminacje Olimpiady Wiedzy Rolniczej • Biegi Oskie im. Krzysztofa Malinowskiego • Bieg uliczny z okazji Święta Niepodległości • MARSZ NA ORIENTACJĘ „WAROW-NIA” • Festyn Majowy „Kusy” naszym idolem • Marsze na Orientację Bielowszczak • Powiatowy Festiwal Sztafet <p>2014:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powiatowy Festiwal Sztafet • Marsze na orientację Bielowszczak w Warlubiu • Festyn Majowy Kusy Naszym idolem, biegi, tenis stołowy, turniej piłki nożnej • Kociewski maraton rowerowy MTB • Marsz na orientację "Warownia" w Białym dzimiu • Biegi Oskie im. Krzysztofa Malinowskiego w Osiu • Bieg uliczny z okazji Święta Niepodległości w Świekatowie • Powiatowe Eliminacje Olimpiady Wiedzy Rolniczej • Festiwal Smaku <p>2015:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży • Powiatowe Eliminacje Olimpiady Wiedzy Rolniczej • Powiatowy Festiwal Sztafet • Festyn Majowy Kusy Naszym idolem, biegi, tenis stołowy, turniej piłki nożnej 				

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Zadania	Opis zadania	Jednostka odpowiedzialna	Termin realizacji (dotyczy lat 2012-2015)	Poniesione koszty [zł]	Źródła finansowania
	<ul style="list-style-type: none"> • Marsz na orientację "Warownia" w Błędziniu • Biegi Oskie im. Krzysztofa Malinowskiego w Osiu • Bieg uliczny z okazji Święta Niepodległości w Świątkowie • Festiwal Smaku 				
	Zorganizowanie imprez o charakterze krajoznawczo-turystycznym oraz dofinansowanie udziału w spływach, wycieczkach, kursach, szkoleniach z zakresu krajoznawstwa i turystyki dla mieszkańców gminy Świecie	Gmina Świecie	2015	39 000,00	Budżet Gminy
dofinansowanie akcji ekologicznych np. akcji sprzątania świata w gminach powiatu	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów wraz z organizacją akcji Sprzątania Świata	Gmina Świecie	2012 2013	29 916,16 19 266,23 25 316,70	Budżet Gminy
konkursy ekologiczne	W ramach zadań realizowanych ze środków budżetu powiatu świeckiego na ochronę środowiska dofinansowano organizację konkursów o tematyce ekologicznej, odbywających się w szkołach na terenie powiatu świeckiego.	Powiat	Zadania są realizowane cyklicznie w danym roku	30.099,09	Budżet powiatu świeckiego ze środków na ochronę środowiska.
POZOSTAŁE DZIAŁANIA NIEUJĘTE W POŚ	Rewitalizacja Miasta Świecia. Stworzenie centrum turystyczno-rekreacyjnego i gospodarczego poprzez odnowę, poprawę funkcjonalności i właściwe zagospodarowanie przestrzeni śródmiejskiej	Gmina Świecie	2012-2015 Kontynuacja do 2017	25 842 890,53	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
	Zagospodarowanie terenu nad Jez. Deczno w Sulnówku II etap	Gmina Świecie	2012	426 079,32	Budżet Gminy
	Urządzenie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego przy ul. Piłsudskiego w Świeciu	Gmina Świecie	2014	345 646,01	Budżet Gminy

7. Identyfikacja problemów środowiskowych

W celu uporządkowania informacji zebranych m.in. w wyniku dokonanej analizy aktualnego stanu środowiska naturalnego na terenie gminy Świecie oraz innych zebranych w trakcie prac danych i informacji posłużono się analizą SWOT. Analiza SWOT jest narzędziem, dzięki któremu można zanalizować i rozpoznać silne i słabe strony, a także istniejące i potencjalne szanse, i zagrożenia płynące z szerokiej gamy czynników. W poniższej tabeli przedstawiono strategiczne czynniki, istotnie wpływające w dalszych rozdziałach Programu na formułowanie celów, kierunków i zadań zmierzających do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Świecie. W wyniku analizy określono mocne i słabe strony gminy (czynniki wewnętrzne), a na tej podstawie wyznaczono szanse i zagrożenia (czynniki zewnętrzne), rozpatrując je nie tylko pod kątem ochrony środowiska, lecz także w kontekście czynników społeczno – gospodarczych związanych pośrednio lub bezpośrednio ze środowiskiem, kierując się nadrzędną zasadą zrównoważonego rozwoju, na której założeniach opiera się niniejszy Program.

Tabela 43 Obszar interwencji: Powietrze

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • dobre wyposażenie w infrastrukturę gazowniczą w mieście; • funkcjonujący na terenie miasta scentralizowany system zaopatrzenia w ciepło. • wykorzystanie energii odnawialnej przez zakład MONDI; • dofinansowanie Gminy do ekologicznych źródeł energii; • liczne planowane działania gminy w zakresie efektywności energetycznej oraz wykorzystania OZE; 	<ul style="list-style-type: none"> • brak wyposażenia w infrastrukturę gazowniczą na terenach wiejskich; • występująca emisja punktowa – uprzemysłowienie gminy; • występująca emisja liniowa; • wysoki udział emisji niskiej pochodzącej z ogrzewania indywidualnego; • spalanie w piecach domowych odpadów i złego jakościowo węgla; • niezadawalający stan techniczny dróg; • mała ilość dróg rowerowych;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<p style="text-align: center;">SZANSE (czynniki zewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rosnąca popularność i dostępność nowych technologii wykorzystujących odnawialne źródła energii; • wprowadzenie wymagań dla węgla spalanego w domowych paleniskach; • wsparcie finansowe dla działań związanych z likwidacją „niskiej emisji”; • zewnętrzne źródła finansowania inwestycji (np. Program Prosument, RPO,); • rozwój sieci ścieżek rowerowych; • dalszy rozwój sieci gazowniczej; • przystosowanie lokalnych kotłowni do wykorzystywania paliw ze źródeł odnawialnych; 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • niskie wykorzystanie gazu do celów grzewczych; • rosnąca ilość pojazdów na drogach; • wysoki koszt inwestycji w OZE;

Tabela 44 Obszar interwencji: klimat akustyczny

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • pasy zadrzewień przy drogach; • obszary leśne stanowiące naturalną barierę dla hałasu; • prowadzony monitoring hałasu przy głównych trasach; 	<ul style="list-style-type: none"> • zły stan nawierzchni niektórych dróg potęgujący hałas drogowy; • duże natężenie ruchu przy głównych trasach; • pogarszający się klimat akustyczny przy głównych trasach komunikacyjnych; • występowanie zakładów przemysłowych mogących emitować hałas;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • podjęcie działań zmniejszających hałas samochodowy (stosowanie cichych nawierzchni, dźwiękoszczelnych okien, wprowadzanie zadrzewień przydrożnych, działania organizacyjne itp.); • budowa trasy S5; 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastający ruch pojazdów; • zły stan techniczny pojazdów; • zwiększenie zasięgu narażenia na hałas komunikacyjny;

Tabela 45 Obszar interwencji: pola elektromagnetyczne

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzone pomiary natężenie pola elektromagnetycznego; • brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów natężenia promieniowania elektromagnetycznego; • prowadzenie przez Starostę wykazu stacji bazowych oraz wyników pomiaru promieniowania elektromagnetycznego; 	<ul style="list-style-type: none"> • stan techniczny linii napowietrznych, ryzyko powstania awarii w wyniku ekstremalnych warunków pogodowych;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • monitoring pozwalający wykrycie ponadnormatywne stężenie promieniowania; 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca ilość urządzeń emitujących pole elektromagnetyczne, które może spowodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów;

Tabela 46 Obszar interwencji: zasoby i jakość wód

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • szlak wody na Wiśle; • istniejące punkty monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych; • poprawiająca się jakość wód płynących; • dobry stan wód jezior; • wyznaczone kąpielisko; 	<ul style="list-style-type: none"> • zagrożenie powodziowe ze strony Wisły, Wdy i Maławy; • brak monitoringu jezior; • dekapitalizacja urządzeń melioracyjnych;

SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie nowych rozwiązań w budowie urządzeń wodnych; • zwiększanie skali sztucznej retencji wodnej; • utrzymanie rowów melioracyjnych w dobrym stanie; • rewitalizacja drogi wodnej E-70 (na Wiśle); • zintensyfikowanie prac nad poprawą jakości wód powierzchniowych; • zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • niechęć społeczeństwa do wprowadzenia opłat za odprowadzenie wód opadowych; • zagrożenie wystąpienia powodzi; • niebezpieczeństwo obniżenia poziomu wód i zakłócenia stosunków hydrologicznych; • eutrofizacja jezior; • wykorzystywanie wód powierzchniowych, przy braku wkładu nad ich poprawą może doprowadzić do pogorszenia ich stanu ekologicznego; • nadmierne nawożenie użytków rolnych może doprowadzić do pogorszenia stanu wód;

Tabela 47 Obszar interwencji: gospodarka wodno-ściekowa

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • dobre wyposażenie w infrastrukturę wodociągową i kanalizacyjną w mieście; • rozbudowa sieci kanalizacyjnej oraz wyposażenie nieruchomości w przydomowe oczyszczalnie ścieków; • utworzona aglomeracja w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych; • prowadzona ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków; • nawiązanie współpracy z sąsiednią JST w celu poprawy stanu i jakości wód; 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający stopień skanalizowania obszarów wiejskich; • ryzyko nieszczelności istniejących zbiorników bezodpływowych; • brak możliwości uzyskania dofinansowania do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków; • odprowadzanie bezpośrednio do gruntu wód opadowych i roztopowych; • słaba kontrola jakości wód pobieranych z indywidualnych ujęć (studni);
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z innymi jednostkami samorządowymi w celu poprawy stanu i jakości wód; • likwidacja nieszczelnych zbiorników bezodpływowych; • rozbudowa systemu odprowadzania ścieków na terenie gminy; • realizacja założeń KPOŚK; • możliwość rozbudowy i modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków; 	<ul style="list-style-type: none"> • nieszczelne zbiorniki bezodpływowe powodujące skażenie wód podziemnych; • możliwość znacznego zanieczyszczenia w wyniku awarii wozu asenizacyjnego; • niepodjęcie działań inwestycyjnych w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej skutkować będzie trwałym zanieczyszczeniem wód i gleb; • silny rozwój osadniczy powodujący zwiększony pobór wód i większą produkcję ścieków;

Tabela 48 Obszar interwencji: zasoby geologiczne

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • eksploatacja kopalni zgodnie z wydanymi koncesjami; 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie terenów niezrekultywowanych po eksploatacji złóż;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie pomp ciepła do ogrzewania budynków, 	<ul style="list-style-type: none"> • nielegalna eksploatacja zasobów naturalnych

Tabela 49 Obszar interwencji: gleby

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • sprzyjające warunki do produkcji rolnej; 	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie gleb podatnych na degradację; • zakwaszenie gleb; • występowanie gleb zanieczyszczonych WWA i metalami ciężkimi wzdłuż głównych tras komunikacyjnych;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój rolnictwa ekologicznego; • wapnowanie gleb zakwaszonych; • systematyczna kontrola jakości gleb; • likwidacja istniejących dzikich wysypisk odpadów i zapobieganie powstawaniu nowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • niewłaściwe stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin w rolnictwie; • intensyfikacja gospodarki rolnej; • powstawanie dzikich wysypisk odpadów, dalsze zaśmiecanie lasów i rowów przydrożnych; • wodna i wietrzna erozja gleb;

Tabela 50 Obszar interwencji: gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • sprawny system odbioru i zagospodarowania odpadów; • objęcie systemem zbiórki odpadów wszystkich mieszkańców gminy; • uzyskanie zakładanych wskaźników przetwarzania odpadów biodegradowalnych, opakowaniowych i budowlanych; • funkcjonujący PSZOK w gminie; • aktualny program usuwania azbestu; • dofinansowanie do usuwania azbestu; 	<ul style="list-style-type: none"> • brak objęcia wszystkich mieszkańców systemem segregacji odpadów; • trudności w identyfikacji mieszkańców nie wypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów (szczególnie w nieruchomościach wielorodzinnych); • trudności w wyegzekwowaniu należnych gminie opłat za gospodarowanie odpadami; • ilości wyrobów azbestowych pozostających w użyciu;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • uzyskanie odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu założonych w KPGO; • dalsza edukacja ekologiczna w zakresie właściwego postępowania z różnego rodzaju odpadami oraz system motywowania względami ekonomicznymi; • pozyskiwanie środków finansowych na usuwanie azbestu; 	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczenia finansowe na usuwanie azbestu a zwłaszcza na nowe pokrycia dachowe; • nielegalne wysypiska odpadów; • nielegalne pozbywanie się wyrobów azbestowych;

Tabela 51 Obszar interwencji: zasoby przyrodnicze

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> występowanie wielkoobszarowych form ochrony przyrody; udział lasów uznanych za ochronne; występowanie na terenie gminy obszarów o wysokiej wartości zachowawczej przyrody o niskim stopniu degradacji; prawidłowa gospodarka leśna w Lasach Państwowych prowadzona zgodnie z Planem Urządzenia Lasu; 	<ul style="list-style-type: none"> lesistość gminy poniżej średniej powiatowej; dzikie wysypiska śmieci na terenach leśnych; trudności z utrzymaniem czystości lasów; niewystarczająca infrastruktura turystyczna;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> promowanie rozwoju turystyki; rozwój agroturystyki; rozwój bezpiecznego zaplecza dla rekreacji i turystyki (kontenery na śmieci, ubikacje, wydzielone pola biwakowe, wydzielone łowiska, parkingi itp.); prowadzenie zalesień na gruntach prywatnych i państwowych; wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców; 	<ul style="list-style-type: none"> rozwój bazy turystyczno-rekreacyjnej w bezpośrednim sąsiedztwie jezior; zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego; zaśmiecanie, silna penetracja lasów przez człowieka, kłusownictwo; zagrożenie dla rodzimych gatunków flory i fauny przez napływ gatunków inwazyjnych;

Tabela 52 Obszar interwencji: adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> duże zróżnicowanie krajobrazu: lasy, pola, jeziora, rzeki; dobrze wyposażona OSP; dobrze rozwinięty system powiatowego zarządzania kryzysowego; sporządzone mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego; 	<ul style="list-style-type: none"> występujące zagrożenie powodziowe; brak zbiorników retencyjnych; przeważające monokultury sosnowe, które są mniej odporne na zmiany klimatu; niewielka świadomość społeczna w zakresie ochrony klimatu; niewystarczające środki finansowe na realizację działań, występowanie zakładów stanowiących zagrożenie dla środowiska;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> zmniejszenie się częstotliwości występowania chorób grzybowych co związane jest z wydłużonym okresem suchym; wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii uwzględniający pogorszenie warunków wiatrowych, wzrost suszy, anomalii pogodowych; poprawa warunków dla roślin ciepłolubnych takich jak kukurydza, słonecznik, soja, winorośle czy pszenica, dzięki czemu jakość plonów będzie lepsza od obecnie otrzymany; 	<ul style="list-style-type: none"> wzrost częstości i intensywności ekstremalnych stanów pogodowych; zmiany klimatu i anomalie klimatyczne wpływające na warunki życia niektórych gatunków roślin i zwierząt; zanik małych powierzchniowych zbiorników wodnych (bagien, stawów, oczek wodnych, małych płytkich jezior) w wyniku ocieplania klimatu; proces ocieplania i zwiększanie ryzyka suszy sprzyjające rozwojowi chorób i szkodników w tym także gatunków inwazyjnych; wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień w okresach suszy oraz

	<p>wzrost częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim i zwiększenia potrzeb odwadniania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie możliwości wystąpienia awarii w wyniku rozwoju infrastruktury technicznej;
--	---

Tabela 53 Obszar interwencji: edukacja i świadomość ekologiczna mieszkańców

MOCNE STRONY (czynniki wewnętrzne)	SŁABE STRONY (czynniki wewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • realizacja edukacji ekologicznej przez Gminę i Powiat; • wzrost roli i znaczenia edukacji ekologicznej w różnych obszarach życia społeczno – gospodarczego; • współpraca między placówkami przy organizacji imprez, uroczystości, akcji ekologicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystarczająca edukacja ekologiczna; • dzikie wysypiska, zaśmiecanie lasów, terenów zielonych; • niewystarczające nakłady finansowe na edukację ekologiczną w stosunku do potrzeb; • negatywne nawyki u dorosłych i osób w podeszłym wieku;
SZANSE (czynniki zewnętrzne)	ZAGROŻENIA (czynniki zewnętrzne)
<ul style="list-style-type: none"> • systematyczne podnoszenie kompetencji z zakresu edukacji ekologicznej nauczycieli; • wdrożenie Programu Ochrony Środowiska; • spójna strategia polityk krajowych, regionalnych, lokalnych harmonijnie uwzględniająca rozwój zrównoważony i edukację ekologiczną; 	<ul style="list-style-type: none"> • niska świadomość ekologiczna społeczeństwa; • niski poziom zrozumienia mieszkańców dla przepisów ochrony środowiska; • konsumpcyjny styl życia i utrwalające się negatywne nawyki np. dzikie wysypiska, spalanie odpadów;

Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego

Ocena jakości powietrza przeprowadzona z uwzględnieniem kryteriów ochrony zdrowia wykazała, iż w strefie kujawsko-pomorskiej wystąpiły przekroczenia pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu, których stężenia wykazywały sezonowe wahania. W sezonie grzewczym wielkości stężeń substancji były wysokie, natomiast w okresie letnim znacznie niższe. Gmina znajduje się w strefie dla której nie są spełnione wymagania określone dla dotrzymania poziomu celu długoterminowego dla wartości ozonu ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$), który ma zostać osiągnięty w 2020 r.

Głównym źródłem zanieczyszczeń są przestarzałe, niskoenergetyczne paleniska domowe ogrzewane paliwami stałymi często złej jakości. Na poziomy stężenie zanieczyszczeń wpływ mają niewątpliwie także emisje liniowe (transport drogowy) oraz punktowa (silnie rozwinięty przemysł na terenie gminy). Zwiększa się wpływ oddziaływania ruchu samochodowego na środowisko. W ostatnich latach nastąpił dynamiczny wzrost liczby samochodów poruszających się na drogach.

Zanieczyszczenia przemysłowe mogą być istotne w przypadku nie stosowania się do obowiązujących wymagań prawnych.

Działania

W celu zmniejszenia emisji niskiej pochodzącej z domowych palenisk i obiektów użyteczności publicznej, w dalszym ciągu powinno się dążyć do zmiany systemów grzewczych, wykonania termomodernizacji budynków, rozbudowy sieci gazowej, tam gdzie istnieje możliwość - podłączanie do sieci ciepłowniczej, a także promocja stosowania alternatywnych źródeł ciepła (pompy ciepła, kolektory słoneczne, itp.)

W celu zachęcenia mieszkańców gminy do zmiany nośników na bardziej przyjazne środowisku, należy realizować kampanie edukacyjne na temat szkodliwości niskiej emisji oraz informować o możliwościach finansowania działań termomodernizacyjnych i odnawialnych źródeł energii.

W zakresie transportu i komunikacji najważniejsze kierunki działań to: budowa funkcjonalnego i spójnego układu drogowego, dokończenie budowy trasy S5; dalsza poprawa stanu technicznego dróg i ulic, budowa sieci bezpiecznych dróg rowerowych. Podjęte działania przyczynią się do ograniczenia emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze środków transportu.

Istotny wpływ na ograniczenie wielkości emisji ze źródeł liniowych możliwy jest poprzez rozwój komunikacji publicznej, rozwój mniej emisyjnych środków transportu (kolej), a także działania zmierzające do stopniowego eliminowania z wykorzystania starszych pojazdów i zastępowania ich nowymi charakteryzującymi się korzystniejszymi warunkami spalania paliw.

Podstawowym celem polityki ochrony środowiska w zakresie ochrony powietrza jest osiągnięcie takiego jego stanu, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych.

Gospodarka wodno-ściekowa

Stan wód na terenie gminy ulega powolnej poprawie. Oceniając te tendencje należy pamiętać, że o stanie wód powierzchniowych decydują nie tylko wskaźniki fizykochemiczne, ale również biologiczne i hydromorfologiczne. Oznacza to, że przywrócenie czystości wodom powierzchniowym nie spowoduje automatycznie dobrego stanu wód. Przywrócenie właściwych dla danej części wód elementów biologicznych jest procesem długotrwałym.

Określenie tendencji zmian w przypadku wód podziemnych jest dość trudne, ponieważ zmiany w nich zachodzą powoli i skutki działań chroniących wody w perspektywie kilku lat mogą być niewidoczne. Dla zapewnienia ochrony wód podziemnych w dłuższej perspektywie istotne będzie podjęcie przez dyrektorów RZGW ustanawiania obszarów ochronnych GZWP.

Problemem jest nieprawidłowe pozbywanie się ścieków przez właścicieli nieruchomości posiadających nieszczelne zbiorniki bezodpływowe. Niewłaściwa eksploatacja tego rodzaju urządzeń i instalacji prowadzi do emisji zanieczyszczeń gruntu i wód. Jednym z problemów jest również wyrównanie dysproporcji pomiędzy liczbą ludności korzystającą z wodociągu i ludności korzystającej z kanalizacji, zwłaszcza na terenach wiejskich. Nieoczyszczone ścieki komunalne trafiają do wód lub do ziemi powodując ich zanieczyszczenie.

Głównym zagrożeniem dla jakości wód powierzchniowych są zanieczyszczenia wprowadzane do nich wraz z wodami opadowymi, co szczególnie dotyczy terenów zurbanizowanych. Ważne jest, aby woda opadowa odprowadzana była do kanalizacji deszczowej, a nie ogólnospławnej w celu minimalizacji obciążeń oczyszczalni ścieków.

Przez spływy powierzchniowe z tras komunikacyjnych są szczególnie niebezpieczne po długich okresach bezdeszczowych. Spływająca z ulic i powierzchni dachowych woda zbiera cząstki zanieczyszczeń na nich osadzone. Istotne jest w tym przypadku zastosowanie urządzeń odwadniających łącznie z systemami podczyszczającymi.

Problem stanowią mogą także nieodpowiednio utrzymane studnie oraz brak obowiązku likwidacji nieeksploatowanej już studni.

W przypadku eksploatacji sieci wodociągowej wykonanej z rur cementowo-azbestowych, z opinii WHO wynika iż pył azbestowy wdychany wraz z powietrzem do płuc stanowi zagrożenie zdrowotne, natomiast narażenie ludności korzystającej z wody przewodzonej rurami azbestowo-cementowymi jest praktycznie żadne. Eksperti WHO nie widzą konieczności natychmiastowej eliminacji już istniejących instalacji azbestowo-cementowych. Mogą być one eksploatowane do czasu ich technicznego zużycia, tym bardziej, że w miarę eksploatacji sieci, przewody wodociągowe pokrywają się od wewnątrz osadami, które stanowią dodatkową warstwę ochronną przed kontaktem z wodą. W przypadku wymiany całych odcinków sieci wodociągowej należy pozostawić je w gruncie, gdyż przewody zabezpieczone są asfaltem lub innymi tworzywami przed działaniem agresywnych wód gruntowych, a tym samym są odizolowane od środowiska.

Również wprowadzanie oczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych wiąże się ze zwiększaniem ich trofii (żywności), a co za tym idzie pogorszeniem jakości wód, co wpływa na zły stan fizykochemiczny i biologiczny wód płynących, przejawiający się słabym stanem wód płynących.

Na stan czystości wód duży wpływ mają również zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł rolniczych. Wielkość dopływu zanieczyszczeń przedostających się poprzez spływy powierzchniowe z terenów użytkowanych rolniczo zależy od: sposobu zagospodarowania zlewni, intensywności nawożenia, przepuszczalności geologicznych utworów powierzchniowych i warunków meteorologicznych. W ten sposób do wód dostają się związki biogenne, środki ochrony roślin oraz wyplukiwane frakcje gleby. Poważnym zagrożeniem dla jakości wód jest niewłaściwe stosowanie nawozów naturalnych: gnojowicy i obornika, a także rolnicze wykorzystywanie ścieków i osadów ściekowych bez zachowania wymogów ochrony środowiska.

Zwiększone zapotrzebowanie na wodę zwłaszcza na cele przemysłu i konsumpcję prowadzi do zwiększonego korzystania z zasobów wodnych, co w powiązaniu z występującymi na tym obszarze warunkami atmosferycznymi, zwłaszcza niskimi opadami może prowadzić do nadmiernej eksploatacji zasobów wód pitnych oraz stwarza potrzebę podnoszenia świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą.

Rozwój mieszkalnictwa wpływa na ilość wody retencjonowanej w glebie. Wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych i zabudowanych trafiają często do sieci kanalizacyjnej bądź

bezpośrednio do cieków wodnych. Przyczynia się do zmniejszenia ilości wody zasilającej wody podziemne, a co za tym idzie zmniejszenia zasobów tych wód.

Negatywny wpływ na wody podziemne ma również osuszanie terenów, powodując obniżenie ich poziomu. Skutkuje to wysychaniem studni, przyspieszeniem spływu wód, przez co zmniejsza się retencja.

Działania

W celu poprawy stanu środowiska wodnego działania powinny się koncentrować na dalszej kontroli częstotliwości opróżniania zbiorników bezodpływowych oraz egzekucji obowiązku przyłączania nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej. Dodatkowo – kontynuowanie budowy kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w celu zwiększenia dostępności mieszkańców do kanalizacji sanitarnej.

Priorytetowe są działania na rzecz pełnego skanalizowania gminy, a w obszarach gdzie jest to ekonomicznie nieuzasadnione, zapewnienie indywidualnych rozwiązań np. w postaci przydomowych oczyszczalni ścieków.

W celu zmniejszenia zapotrzebowania na wodę należy zachęcać mieszkańców do instalowania systemów gromadzenia i wykorzystania wody deszczowej do podlewania ogrodów.

W dalszym ciągu niezbędna jest modernizacja i rozbudowa systemu zaopatrzenia ludności w wodę oraz zapewnienie najwyższej jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

Spływu azotu z pól do wód podziemnych i powierzchniowych można ograniczyć poprzez racjonalne dozowanie i limitowanie środków plonotwórczych na użytkach rolnych. Przed niekontrolowanym przedostawaniem się niebezpiecznych substancji do wód zapobiega również odpowiednie przechowywanie nawozów naturalnych. Budowa szczelnych zbiorników na gnojówkę oraz uszczelnionych płyt obornikowych pozwala na ograniczenie tego zagrożenia.

Gospodarka odpadami

Największym wyzwaniem dla gminy jest osiągnięcie odpowiednich poziomów odzysku surowców, zgodnie z zapisami w planach gospodarki odpadami oraz wywiązywanie się z nałożonych na gminę obowiązków określonych w ustawie o odpadach i w ustawie o utrzymaniu porządku i czystości.

Ze względu na ilość wyrobów azbestowych oraz wysokie koszty związane z usuwaniem tych odpadów niezbędna jest pomoc finansowa przez udzielanie dotacji z funduszy ochrony środowiska.

Zagrożenie powodzią i suszą

Na terenie gminy Świecie wyznaczono obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi od strony rzek Wisły, Wdy i Mątwy. W skutek intensywnych opadów może dojść do podtopień obszarów znajdujących się w obniżeniach. Obszary zagrożone są chronione przez urządzenia przeciwpowodziowe. Ze względu na zmiany klimatu coraz częściej występują susze wpływając na niedobór wód w glebach użytkowanych rolniczo. Odbiorem nadmiaru wody oraz utrzymaniem odpowiedniego poziomu wilgoci w gruntach rolniczych służą rowy melioracyjne, których stan techniczny często jest niezadowalający, a przez wieloletnie zaniedbania nie spełniają już swej roli.

Działania

W celu utrzymania prawidłowych stosunków wodnych niezbędne są regularne prace konserwacyjne na rowach melioracyjnych, ciekach naturalnych, utrzymanie w należyтым stanie urządzeń przeciwpowodziowych oraz budowa, przebudowa i konserwacja zbiorników pełniących funkcje małej retencji.

Realizacja ustanowionych Planów zarządzania ryzykiem powodziowym będzie przebiegać w cyklu sześcioletnim, po którym nastąpi aktualizacja planów. Przy założeniu, że zadania ujęte w planie będą realizowane, stopniowa poprawa w zakresie zarządzania ryzykiem powodziowym powinna być odczuwalna w ciągu kilku lat.

Ochrona przyrody

Występujące w obrębie gminy obszary cenne przyrodniczo pod względem występowania rzadkich gatunków roślin i zwierząt wymagają podejścia planistycznego, aby nie utraciły swych wartości przyrodniczych.

Głównymi zagrożeniami dla przyrody są: zanieczyszczenie powietrza, zanieczyszczenia wód powierzchniowych, zła gospodarka wodna, nielegalne wycinanie roślin, „dzikie wysypiska odpadów”, rozwój infrastruktury i mieszkalnictwa, kłusownictwo, nieprawidłowa gospodarka leśna, zmiany użytkowania gruntów, nadmierna presja turystyczna.

Problemem może być niedostateczna wiedza na temat stanu drzew pomnikowych, co może skutkować nie wykonaniem niezbędnych prac pielęgnacyjnych i w konsekwencji doprowadzić do utraty walorów przyrodniczych.

Zagrożeniem dla stanu zachowania walorów krajobrazowych są przede wszystkim chaotyczne, intensywne procesy inwestycyjne. Presja urbanizacji, w szczególności na tereny otaczające miasta oraz na tereny atrakcyjne przyrodniczo – również te prawnie chronione, przyczynia się często do degradacji walorów krajobrazowych. Zmiany w krajobrazie następują również na terenach wiejskich, głównie poprzez wprowadzanie obcej dla tego krajobrazu nowej zabudowy o charakterze miejskim. Ważnym zadaniem jest również ochrona ekspozycji panoram miejscowości poprzez wytyczanie i zachowywanie osi widokowych i widoków sylwet miejscowości.

Największe oddziaływanie na środowisko przyrodnicze związane jest z działalnością człowieka. Lasy na terenie gminy poddane są silnym oddziaływaniom związanym z ich wykorzystaniem na cele rekreacyjno – wypoczynkowe, przy czym oddziaływanie to nie dotyczy jedynie wyznaczonych szlaków i duktów leśnych. Osobny problem stanowi nielegalne pozyskiwanie drewna na opał, choinek i strojszu oraz nielegalna zrywka wartościowych drzew na cele tartaczne (tarcica, okleiny). Drzewa są niekiedy niszczone poprzez nacinanie ich kory. Poważny problem stanowi także zaśmiecanie lasów przez okolicznych mieszkańców i turystów, powstawanie dzikich wysypisk śmieci i gruzu.

Presja na środowisko przyrodnicze występuje głównie w obrębie miejsc przeznaczonych dla potrzeb turystyki i rekreacji, zabudowań, w pobliżu ciągów komunikacyjnych.

Działania

Niezbędne jest całościowe ujmowanie w procedurze planowania przestrzennego gmin i dokumentach planistycznych problematyki ochrony przyrody, w tym gatunków chronionych.

Stan drzew będących pomnikami przyrody winien być zdiagnozowany, a drzewa w zależności od potrzeb poddane zabiegom pielęgnacyjnym, zapewniającym ich utrzymanie w odpowiednim stanie fitosanitarnym. W dalszym ciągu należy utrzymać, ale też wzbogacić o nowe obszary zieleni urządzonej, zwłaszcza wzdłuż ulic i dróg, a także poza granicami miejscowości.

Zakłada się ochronę istniejących zadrzewień, zalesień, pastwisk, łąk położonych głównie wzdłuż cieków wodnych i rzek oraz istniejących śródpolnych siedlisk przyrodniczych. Ustala się ochronę terenów zielonych jako korytarzy ekologicznych do ochrony rodzimej fauny i flory.

Główne kierunki działań prowadzonej gospodarki leśnej związane są z zachowaniem trwałości lasu oraz jego różnorodności biologicznej. Prowadzona jest wycinka drzew w taki sposób aby możliwe było naturalne odnowienie się pozostałych drzew. Prowadzone są uprawy, z reguły tam gdzie odnowienie naturalne nie jest możliwe lub daje gorsze efekty. Zalesiane są także obszary porolne i nieużytki. Wszystkie drzewostany podlegają pielęgnacji i ochronie.

Ochrona różnorodności biologicznej polega na ochronie zasobów przyrody i krajobrazu, niezależnie od formalnego statusu ochronnego tych terenów i sposobu ich użytkowania.

W ramach gospodarki leśnej prowadzona jest przebudowa części drzewostanów. Celem tej przebudowy jest osiągnięcie optymalnego dostosowania składu gatunkowego drzewostanów do występujących siedlisk.

Hałas

Na terenie gminy Świecie obecny jest problem hałasu ze względu na przebiegające główne trasy komunikacyjne, na których występuje duże natężenie ruchu.

Wykonane pomiary hałasu wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów. Uzyskanie odpowiednich wartości hałasu w środowisku będzie możliwe, gdy wykorzystywane zostaną wystarczające rozwiązania techniczne i organizacyjne.

Czynnikami wpływającymi na zwiększającą się emisję hałasu drogowego są zły stan techniczny infrastruktury drogowej, niewystarczająca ilość obwodnic, a przede wszystkim zwiększająca się liczba pojazdów. Głównym problemem jest dysproporcja między wzrastającą liczbą pojazdów a tempem modernizacji i budowy nowych dróg.

Działania

Konieczna jest dalsza modernizacja istniejących dróg, budowa trasy S5 oraz proponowanie alternatywnych rozwiązań komunikacyjnych takich jak transport zbiorowy (kolejowy i autobusowy) i rowerowy. Hałas komunikacyjny można zmniejszać poprzez: zmniejszenie natężenia ruchu, ograniczenie prędkości ruchu, ekrany akustyczne, nasadzenia roślinności izolującej hałas, ciche nawierzchnie (asfalt porowaty (PA), dwuwarstwowe nawierzchnie porowate, MNU- mieszanka o nieciąglym uziarnieniu lub SMA- mastyks grysowy, mieszanka z dodatkiem gumy). Zastosowanie jednocześnie różnych metod ochrony zarówno w strefie emisji jak i w strefie imisji (odbioru) hałasu pozwala na uzyskanie lepszej ochrony przed hałasem drogowym i niekiedy przed innymi niekorzystnymi oddziaływaniami.

Do działań tych należy włączyć także w razie potrzeby budowę ekranów akustycznych oraz zabezpieczenie i modernizację budynków mieszkalnych i budynków użyteczności publicznej szczególnie narażonych na hałas, pod kątem zabezpieczeń akustycznych, głównie poprzez montaż okien dźwiękoszczelnych. Działania te leżą w gestii zarządców dróg.

Przy projektowaniu budowy ścieżek rowerowych należy pamiętać o zapewnieniu pieszym odpowiedniej szerokości chodnika.

Konieczne jest także prowadzenie przez WIOŚ badań klimatu akustycznego, co pozwoli na podjęcie działań prowadzących do zmniejszenia jego uciążliwości.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Liczba urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne bardzo szybko wzrasta, dlatego istotna jest kontrola wpływających zgłoszeń i wyników pomiaru promieniowania elektromagnetycznego. Występujące konflikty związane z rozwojem instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne powinny być uwzględniane w zapisach w studium i planach zagospodarowania przestrzennego gminy. W przypadku budowy nowych urządzeń i obiektów emitujących pola elektromagnetyczne należy wybierać ich mało konfliktową lokalizację.

Bardzo istotnym działaniem z zakresu ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest dalsza kontynuacja monitoringu poziomu pól elektromagnetycznych oraz zapewnienie wysokiej jakości tego monitoringu.

Odnawialne źródła energii

Z uwagi na uwarunkowania klimatyczne, przyrodnicze (duże obszary podlegające ochronie prawnej, w tym obszary Natura 2000), gospodarcze i przestrzenne, zwłaszcza rozwój obszarów mieszkalnych, sprzyjając rozwojowi małych indywidualnych instalacji wykorzystujących OZE (instalacje fotowoltaiczne, kolektory słoneczne, pompy ciepła). W celu realizacji większych przedsięwzięć, obszary pod rozwój odnawialnych źródeł energii powinny zostać wyznaczone w dokumentach planistycznych gminy.

Obecnie na terenie gminy w mniejszym stopniu wykorzystywana jest energia odnawialna, jednak w najbliższej perspektywie możliwy jest jej rozwój. Należy dążyć do osiągnięcia założonych poziomów zużycia energii odnawialnej – co najmniej 15% do końca 2020 r. Na poziomie gminy działania te polegać będą na podnoszeniu poziomu świadomości mieszkańców oraz stworzeniu dogodnych warunków lokalizacyjnych dla potencjalnych inwestorów.

Ochrona gleb i kopalin

Największym zagrożeniem dla gleb są nielegalne wysypiska odpadów, proces przekształcania gruntów rolnych pod zabudowę w związku z rozbudową zabudowy mieszkaniowej.

Znaczący wpływ na jakość gleb ma gospodarka rolna. W gospodarce rolnej istotne znacznie dla jakości gleb ma dobór roślin uprawnych, częstotliwość wykonywania orki oraz innych zabiegów agrotechnicznych. Rośliny wieloletnie np. trawy, lucerna zabezpieczają przed sypływem powierzchniowym i wymywaniem gleb. Mniej skuteczną ochronę stanowią rośliny ozime np. żyto, rzepak, jeszcze mniejszą zboża jare. Większość mineralnych nawozów azotowych stosowanych w rolnictwie wpływa zakwaszając na glebę, przyczyniając się do pogorszenia jej struktury i warunków powietrzno – wodnych. Ogranicza to rozwój roślin i prowadzi do spadku plonów, sprzyja wymywaniu wapnia i magnezu, i uaktywnieniu pierwiastków toksycznych np. glinu i manganu. Na zakwaszenie gleb wpływa również intensyfikacja rolnictwa, związana z usuwaniem masy roślinnej z ziemi. Kwaśne gleby mają niewielką możliwość przeciwdziałania gwałtownym zmianom odczynu, ponieważ ich zdolność buforująca jest zbyt mała dla zneutralizowania wzrostu stężenia jonów wodorowych. W celu zminimalizowania szkód i przeciwdziałaniu degradacji należy prowadzić procesy wapnowania gleb, które zmieniają właściwości fizykochemiczne i biologiczne gleb. Nadmierne nawożenie gleb azotem mineralnym może przyczynić się do powstawania w glebie związków nitrozytowych i skażenia środowiska nitrozo-aminami.

Pośredni wpływ na gleby ma produkcja zwierzęca, poprzez ścieki odzwierzęce (gnojowica) i odpady. Emisja pyłów pochodzących z motoryzacji powoduje zanieczyszczenie gleb głównie ołowiem i tlenkami azotu. W miarę upływu czasu następuje znaczna ich kumulacja w glebach bezpośrednio przyległych do dróg. Posypywanie nawierzchni dróg solami powoduje silne zasolenie gleb i gruntów w pobliżu szlaków komunikacyjnych.

Eksploatacja surowców mineralnych na terenie powiatu ma niewielki wpływ na środowisko, ponieważ obejmuje niewielkie obszary i skala przekształceń terenu jest nieznaczna. Kształtowanie polityki w zakresie ich zagospodarowania wymaga wspólnych działań podmiotów gospodarczych, samorządów lokalnych oraz organów administracji publicznej. Działania zaradcze mogą dotyczyć racjonalnego wydobycia oraz przywracania terenu do stanu naturalnego po zakończonej eksploatacji.

Ochrona przed skutkami poważnej awarii

Awarie są zdarzeniami trudnymi do przewidzenia, stąd konieczne jest doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego, wpojenie zasad postępowania mieszkańcom na wypadek wystąpienia awarii oraz utrzymanie infrastruktury umożliwiającej podjęcie działań w przypadku zaistnienia awarii.

Edukacja ekologiczna

Problemem może być brak poszanowania dla środowiska wśród jego użytkowników oraz obojętność w stosunku do zagrożeń środowiska. Jednak za pośrednictwem Internetu, nawet niewielkim kosztem można zorganizować ciekawe akcje edukacyjne, które podniosą poziom świadomości mieszkańców.

8. Cele programu ochrony środowiska, zadania i wskaźniki

Aktualny stan środowiska i przewidywane jego zmiany w aspekcie planowanego dalszego rozwoju wymuszają konieczność zrównoważonego rozwoju poprzez realizację przedsięwzięć proekologicznych. Istotnym problemem jest dokonanie zobiektywizowanego wyboru celów oraz kierunków interwencji.

Zadania i cele w zakresie ochrony środowiska wyznaczone w Programie ochrony środowiska pozostają w ścisłej korelacji z zadaniami wyznaczonymi w programach ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz, uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Cele długoterminowe wyznaczają stan jaki należy osiągnąć w 2020 r., są identyfikowane na podstawie analizy obszarów problemowych występujących na terenie gminy. Powinny być mierzalne, realistyczne i terminowe.

Realizacja założeń Programu ochrony środowiska dla Gminy Świecie to poprawa stanu środowiska. Zmiany wartości wskaźników i mierników charakteryzujących elementy środowiska będą stanowiły wymierny efekt realizacji założeń Programu.

Cele i kierunki interwencji wyznaczone w Programie ochrony środowiska dla Gminy Świecie:

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości powietrza;
- Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych;
- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych.

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Poprawa efektywności energetycznej.

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.

Cel: Zminimalizowanie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed hałasem;
- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko.

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
- Likwidacja azbestu.

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawałnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych

- Ochrona przed podtopieniami i skutkami suszy;
- Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych.

Cel: Dalsza ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej;
- Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki;
- Ochrona powierzchni i spójności lasów.

Cel: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

- Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów gleb;
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie kopalin;
- Ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych w miejscach występowania obszarów szczególnie narażonych.

Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Tabela 54 Cele ekologiczne i wskaźniki monitorowania Programu

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Wskaźnik			Właściciel zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G	H	I
1.	Powietrze, adaptacja do zmian klimatu	Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Prowadzenie monitoringu powietrza	Liczba przekroczeń w strefie (dot. wartości substancji w powietrzu)	pył PM10, pył PM2,5, B(a)P (WIOŚ)	0	WIOŚ
2.		Ograniczenie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych		Modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła	Liczba wymienionych nośników ciepła	125 (w latach 2012-2015)	Ok. 30 pieców/rok	Gmina Powiat, Właściciele nieruchomości
3.	Powietrze, adaptacja do zmian klimatu			Budowa sieci gazowniczej	Liczba powstałych przyłączy gazowych	do 2014 r. – 1735 szt.	b.d.	Operator sieci gazowniczej
4.			Termomodernizacja budynków	Termomodernizacja budynków należących do samorządów	Liczba przeprowadzonych termomodernizacji na rok	2012-2015: 14 budynków	b.d.	Gmina, Powiat
5.	Powietrze, adaptacja do zmian klimatu	Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego	Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.	Wsparanie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji solarnych i pomp ciepła	Liczba sfinansowanych przedsięwzięć w zakresie OZE	2008-2014: 75 obiektów	b.d.	Gmina
6.			Poprawa efektywności energetycznej	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne	Liczba wymienionych opraw świetlnych	b.d.	b.d.	Gmina Powiat, Przedsiębiorcy
7.	zasoby i jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	a) udział jednolitych części wód (JCW) o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym (%) b) udziału JCW o stanie poniżej dobrego (%)	Jcwp płynące – 4 punkty, stan dobry w 2 punktach, poniżej dobrego w 2 punktach; jcw jeziorne – brak badań jcwpd – 1 punkt stan dobry.	Uzyskanie i utrzymanie dobrego stanu	WIOŚ

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Nazwa	Wskaźnik		Wartość docelowa	Właściciel zadania
						F	G		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	
8.				Ustanawianie strefy ochronnej ujęć wody obejmującej teren ochrony bezpośredniej i pośredniej	Liczba ustanowionych stref ochronnych	6 stref dla ujęć komunalnych	6	Powiat, Marszałek Województwa, RZGW	
9.			Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej	Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej	a) długość czynnej sieci kanalizacyjnej, b) ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	a) 165,1 km b) 90,4% (GUS)	a) brak wskaźnika b) w zależności od wielkości aglomeracji b.d.	Gmina	
10.			Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, likwidacja zbiorników bezodpływowych	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, likwidacja zbiorników bezodpływowych	a) Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków b) liczba zbiorników bezodpływowych	a) 298 szt b) 365 szt.		Gmina, właściciele nieruchomości	
11.			Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Rozwój sieci wodociągowej na terenie gminy	a) długość czynnej sieci wodociągowej, b) ludność korzystająca z sieci wodociągowej	a) 275,3 km b) 95,8% (GUS)	a) brak wskaźników b) brak wskaźnika	Gmina	
12.			Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi	Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodnoprawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach	a) liczba skontrolowanych podmiotów b) zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (tys. m ³), c) udział przemysłu w zużyciu wody ogółem (%), d) udział rolnictwa i leśnictwa w zużyciu wody (%)	a) b. d. b) 32409,5 tys. m ³ c) 95% d) 0,6% (GUS)	a) brak b) brak c) brak d) brak	Powiat, WIOŚ	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Wskaźnik			Właściciel zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G	H	I
13.	Klimat akustyczny, pola elektromagnetyczne	Zminimalizowanie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego	Ochrona przed hałasem	Ochrona mieszkańców przed hałasem z instalacji przemysłowych przez wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	Liczba wydanych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu	b.d.	b.d.	Powiat, Marszałek
15.			Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko.	Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Wyniki monitoringu natężenia promieniowania elektromagnetycznego	Bez przekroczeń	Bez przekroczeń	WIOS
16.		Racjonalna gospodarka odpadami	Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów	Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	% mieszkańców objętych systemem oraz % mieszkańców prowadzących selektywną zbiórkę	- 99% gospodarstw domowych, - 96%	100% 100%	Gmina
17.	gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów			Minimalizacja składowanych odpadów	a) stopień redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w stosunku do odpadów wytworzonych w 1995 r. (%) b) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wybranych frakcji odpadów: papier, metale, tworzywa sztuczne i szkło (% wagowo), c) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi	a) 34,93% b) 35,59% c) 97,94%	Do 2020 r.: a) do 35% b) ponad 50% c) ponad 70%	Gmina

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Wskaźnik			Właściciel zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
A	B	C	D	E	F	G	H	I
18.			Zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych (% wagowo), Liczba zlikwidowanych dzikich wysypisk	2012-2014: 67 zlikwidowanych	Ok. 20 dzikich wysypisk/rok	Gmina
19.			Likwidacja azbestu	Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów komunalnych Pomoc w usuwaniu azbestu	Liczba zamkniętych i zrehabilitowanych składowisk Ilość usuniętych wyrobów azbestowych	0 2012-2015: 147,9 Mg (UM Świecie)	1 Do usunięcia 2959,6 Mg	Gmina, zarządzający składowiskiem odpadów Gmina Powiat,
20.	adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawalnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych,	Ochrona przed powodzią i skutkami suszy	Okresowa konserwacja gruntowna urządzeń melioracji wodnych szczególnie wyczerpanych na terenie powiatu	Ilość rowów melioracyjnych objętych konserwacją	223 km	b.d.	Gmina, Spółka wodna, Właściciele nieruchomości

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Wskaźnik			Właściciel zadania
					Nazwa	Wartość bazowa	Wartość docelowa	
22.	B Zasoby przyrodnicze	C Dalsza ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych	D Ochrona przyrody	E Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody; zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz tworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	F Powierzchnia obszarów objętych ochroną prawną	G 8460 ha	H + 140 ha (nowy rezerwat przyrody)	I -
					Liczba ustanowionych form ochrony przyrody: a) rezerwaty przyrody; b) parki krajobrazowe c) OChK; d) pomniki przyrody; e) użytki ekologiczne; f) obszary Natura 2000;	a) 3 b) 1 c) 3 d) 84 e) 11 f) 3	+ 1 rezerwat przyrody „Czarcie Góry”	
					a) Obszary Natura 2000 objęte planami ochronnymi, b) rezerwaty objęte planami ochrony, c) parki krajobrazowe objęte planem ochrony	a) 3 na 3 b) 3 na 3 c) 0 na 2	100%	Powiat, Gminy, RDOŚ, Nadleśnictwa
				Bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody	Liczba pomników przyrody	84 szt.	b.d.	Gmina
23.		Ochrona powierzchni i spójności lasów		Prowadzenie trwałe zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów, zapewnienia trwałości ich użytkowania, zrównoważonego wykorzystywania wszystkich funk-	a) Lesistość gminy (%), b) powierzchnia gruntów zalesionych (ha w danym roku), c) powierzchnia odnowień lasów (ha w danym ro-	a) 22,4% b) 1 ha; (2012-2015) c) 103,36 ha (2012-2015)	b.d.	Powiat, Nadleśnictwa

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Ip.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania	Wskaźnik		Właściciel zadania	
					Nazwa	Wartość bazowa		Wartość docelowa
A	B	C	D	E	F	G	H	I
				cji lasów oraz powiększania zasobów leśnych.	ku)			
24.	zasoby geologiczne, zasoby i jakość wód gleby.	Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych	Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb	Prowadzenie rejestru zawierającego informacji o terenach na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby lub ziemi.	Powierzchnia terenów, na których przekroczone standardy jakości	Brak przekroczeń	Utrzymanie poziomu	GIOS, GDOŚ
25.			Racjonalne wykorzystanie kopalni	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalni na etapie wydawania koncesji	Ilość wydanych koncesji	4	-	Powiat, Marszałek

Osiągnięcie zakładanych celów możliwe będzie dzięki realizacji przedsięwzięć zaplanowanych przez Gminę Świecie oraz inne jednostki realizujące działania na jej terenie. Wyznaczone terminy realizacji poszczególnych zadań ekologicznych ujętych w harmonogramie mogą zostać przesunięte ze względu na budżetowych.

W Programie zostały uwzględnione:

- zadania własne gminy, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy;
- zadania koordynowane (monitorowane) - pozostałe zadania, związane z ochroną środowiska i racjonalnym wykorzystaniem zasobów naturalnych, które są finansowane ze środków gminy, przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego i centralnego).

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowy harmonogram realizacji działań na lata 2016-2020 na terenie gminy Świecie.

Tabela 55 Harmonogram realizacji zadań własnych i monitorowanych wraz z ich finansowaniem na lata 2016-2020

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania	
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN		
Powietrze, adaptacja do zmian klimatu	1.	Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła	W M	Gmina, Właściciele nieruchomości							W ramach planów inwestycyjnych	Środki własne, środki zewnętrzne
	2.	Rozwój sieci gazowniczej	M	Polska Spółka Gazownictwa							W zależności od planów inwestycyjnych	Środki własne
	3.	Termomodernizacja budynków, w tym:	W M	Gmina, Powiat, właściciele nieruchomości							W zależności od planów inwestycyjnych	Środki własne
	3.1.	Termomodernizacja budynku przy ulicy Wojska Polskiego 173 - obniżenie kosztów energii cieplnej i zmniejszenie emisji dwutlenku węgla	M	Powiat						575 070,00		Budżet Powiatu
	3.2.	Dofinansowanie termomodernizacji budynków i ekologicznych źródeł ciepła	W	Gmina						1 300 000,00		Budżet Gminy
	3.3.	Modernizacja i termomodernizacja świetlic wiejskich w Grucznie i Dworzysku	W	Gmina						240 000,00		Budżet Gminy
	4.	Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	W M	Gmina, Powiat,							W ramach działalności	Budżet Gminy
5.	Prowadzenie monitoringu powietrza	M	WIOŚ							W ramach działalności	Środki własne	
6.	Promowanie korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku	W M	Gmina, Powiat,							W ramach działalności	Budżet Gminy Budżet Powiatu,	
7.	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych	W M	Gmina, Powiat, zarządcy dróg, Nadleśnictwa							W zależności od zaplanowanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu,	

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M – monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania	
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN		
Zasoby i jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa	8.	Promocja i edukacja w zakresie wykorzystania OZE (promocja kolektorów słonecznych, pomp ciepła, geotermii, biomasy, elektrowni wiatrowych, eksploatacja elektrowni wodnych)	W M	Gmina, Powiat,							W ramach działalności	Budżet powiatu, Budżet Gminy
	9.	Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji OZE, w tym:	W	Gmina Prywatni inwestorzy							W zależności od zaplanowanych środków	Środki własne, Środki zewnętrzne
	9.1.	Dofinansowanie ekologicznych źródeł ciepła	W	Gmina							200 000,00 /rok	Budżet Gminy
	10.	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne	W M	Gmina, Powiat, Przedsiębiorcy							W zależności od zaplanowanych środków	Środki własne, dotacje
	11.	Modernizacja, budowa, przebudowa i remonty dróg gruntowych, osiedlowych i chodników, w tym:	W	Gmina,							W zależności od zaplanowanych środków	Środki własne, Środki zewnętrzne
	11.1.	Budowa ulicy od ul. Cukrowników do ul. Ciepłej	W	Gmina							4 200 000,00	Budżet Gminy
	12.	Promowanie budownictwa energooszczędnego i pasywnego	W M	Gmina, Powiat,							W ramach działalności	Budżety Gminy, Budżet Powiatu
	1.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	M	WIOŚ							W ramach działalności	Środki własne
	2.	Ustanawianie strefy ochronnej ujęć wody obejmującej teren ochrony bezpośredniej i pośredniej	M	Powiat, Marszałek Województwa, RZGW							W ramach działalności	Środki własne
	3.	Dalszy rozwój infrastruktury kanalizacyjnej na terenach gminy, w tym:	W	Gmina, Przedsiębiorstwa komunalne							W ramach planów rozwoju	Budżet Gminy
	3.1.	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie sołectw: Polski Konopat, Drozdowo, Kozłowo i Sulnówko	W	Gmina							3 700 000,00	Budżet Gminy
	4.	Dofinansowanie przydomowych oczyszczalni ścieków i szczylnych zbiorników bezodpornych	W	Gmina							600 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania	
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN		
Klimat akustyczny, pola elektromagnetyczne	5.	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz ich likwidacja na obszarach nowo skanalizowanych	W	Gmina							W ramach działalności	Budżet Gminy
	6.	Zapewnienie odpowiedniej jakości wody do picia poprzez dalszy rozwój i modernizację infrastruktury wodociągowej na terenach gminy w tym stopniowe wyłączenie (do 2032 r.) z eksploatacji odcinków sieci wykonanej z rur cementowo-azbestowych	W	Gmina							W ramach planów rozwoju	Budżet Gminy
	7.	Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową	W	Gmina							W ramach działalności	Budżet Gminy
	1.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	W M	Gmina, Powiat, zarządcy dróg							W ramach rozpisanych przetargów	Środki własne
	2.	Budowa, rozbudowa i poprawa stanu głównych szlaków komunikacyjnych powiatu, w tym:	W M	Powiat, zarządcy dróg							W ramach WPF	Środki własne, środki zewnętrzne
	2.1.	„Rozbudowę drogi wojewódzkiej Nr 240 Chojnice – Świecie od km 23+190 do km 36+817 i od km 62+877 do km 65+718”	M	ZDW Bydgoszcz						do 2023	Zgodnie z Kujawsko-Pomorskim Planem Spójności Komunikacji Drogowej i Kolejowej (aktualnie w przygotowaniu)	RPO WK-P
	2.2.	Budowa drogi S5 Nowe Marzy-Dworzysko	M	GDDKIA O/Bydgoszcz							527 922 683,63	KFD

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN	
	2.3	Budowa drogi S5 Dworzysko-Aleksandrowo	M	GDDKiA O/Bydgoszcz						573 141 461,92	KFD
	2.4.	Przebudowa DK 91 Terespol-Stalno km 141+100-146+840 *	M	GDDKiA O/Bydgoszcz						12 387 000,00	KFD/budżet państwa
	2.5.	Włączenie północno-zachodniej części Powiatu Świeckiego do planowanego węzła w Zbrachlinie przy drodze ekspresowej S5 wchodzącej w skład korytarza TEN-T - odnowienie ciągu dróg, włączenie obszarów gospodarczo-społecznych do sieci dróg TEN-T	M	PZD						20 000 000,00	Budżet Powiatu, środki zewnętrzne
	3.	Realizacja inwestycji drogowych na drogach powiatowych i gminnych zgodnie z planami inwestycyjnymi, w tym:	W M	Gmina, Powiat,						W zależności od zaplanowanych środków finansowych	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
	3.1	Rewitalizacja miast Świecie – modernizacja ulic 10-Lutego, Kopernika i Batorego	W	Gmina						862 057,00	Budżet Gminy
	3.2.	Przebudowa skrzyżowania ulic Sienkiewicza, Kościuszki i Stowackiego	W	Gmina						3 250 000,00	Budżet Gminy
	3.3.	Budowa ulicy łączącej ul. Sądową i nową Strażnicę KPPSO z ul. Wojska Polskiego	W	Gmina						1 700 000,00	Budżet Gminy
	3.4.	Budowa ulicy Chabrowej i Fiolkowej w Sulnowie	W	Gmina						1 700 000,00	Budżet Gminy, PROW
	3.5.	Budowa ulicy Wyspiańskiego, Sobieskiego, Teligi, Pszczelej i odcinka ulicy od skrzyżowania ulic Sobieskiego i Pilsudskiego	W	Gmina						940 000,00	Budżet Gminy
	3.6.	Budowa ulicy łączącej ul. Polną i Wodną	W	Gmina						800 000,00	Budżet Gminy
	3.7.	Budowa ulicy Sikorskiego i ul. Do Strugi w Grucznie	W	Gmina						700 000,00	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN	
	3.8.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1242C Drzycim - Świecie - odnowienie drogi i przebudowa mostu	M	PZD						4 200 000,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świecie, Drżycim
	3.9.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1257C Michale Sartowice wraz z budową chodnika - Odnowienie drogi	M	PZD						8 531 954,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świecie
	3.10.	Przebudowa skrzyżowania ulic Sienkiewicza, Słowackiego, Kościuszki wraz z infrastrukturą towarzyszącą: dotacja dla Gminy Świecie - poprawa infrastruktury drogowej	M	PZD						1 000 000,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świecie
	4.	Wprowadzenie nasadzeń ochronnych i w razie konieczności ekranów akustycznych wzdłuż ciągów komunikacyjnych	W M	Zarządcy dróg						W ramach budowy, rozbudowy dróg	Środki własne
	5.	Ochrona mieszkańców gminy przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	M	Powiat						W ramach działalności	Budżet Powiatu
	6.	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	M	WIOŚ						W ramach działalności	Środki własne
gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	1.	Rozwój Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych oraz lokalnych punktów selektywnej zbiórki odpadów, w tym:	M	Gmina, Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych							

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN	
	1.1.	Modernizacja hali przyjęcia i linii sortowania odpadów komunalnych polegająca na rozbudowie o urządzenia odseparowujące frakcje balastowe oraz polepszające jakość frakcji wysortowywanych	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						10 000 000,00	Środki własne Środki RPO POIŚ WFOŚiGW/ NFOŚiGW
	1.2.	Modernizacja linii części mechanicznej polegająca na rozbudowie o urządzenia służące polepszeniu jakości frakcji wysortowywanej	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						10 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIŚ WFOŚiGW/ NFOŚiGW
	1.3.	Rozbudowa instalacji aktywnego odgazowania poprzez wykonanie kolejnych studni oraz dostawienie modułu mikrogeneracji z odzyskiem energii elektrycznej i ciepłej wraz z wymianą silnika. Rozbudowa składowiska o kolejne kwatery	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						17 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIŚ WFOŚiGW/ NFOŚiGW
	1.4.	Modernizacja linii o zakup i montaż urządzeń podnoszących jakość gotowego produktu pre RDF	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						3 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIŚ WFOŚiGW/ NFOŚiGW
	1.5.	Budowa instalacji do wykorzystania energii słonecznej na potrzeby energetyczne zakładu	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						3 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIŚ WFOŚiGW/ NFOŚiGW

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN	
	1.6.	Zamknięcie części wyeksploatowanych, zapełnionych kwater składowiska RIPOK i rekultywacja w kierunku leśnym, z możliwością stworzenia ścieżki edukacyjnej	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						1 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIS WFOŚiGW NFOŚiGW
	1.7.	Rozbudowa linii o moduł uszlachetnienia kompostu, linie do pakowania produktu oraz przygotowanie zaplecza do produkcji trawy rolkowanej na bazie kompostu	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						2 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIS WFOŚiGW NFOŚiGW
	1.8.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury przyjmowania odpadów do PSZOK. Budowa obiektów PSZOK. Wypożyczenie PSZOK w kontenery i pojemniki. Budowa centrum edukacji ekologicznej.	M	Przedsiębiorstwo Unieszkodliwiania Odpadów „Eko Wisła”						1 000 000,00	Środki własne Środki RPO (EFRR) POIS WFOŚiGW NFOŚiGW
	2.	Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	W	Gmina						W ramach działalności	Budżet Gminy
	3.	Kontynuacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	W	Gmina						W ramach działalności	Budżet Gminy
	4.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	W M	Gmina, WIOŚ						W ramach działalności	Budżet Gminy
	5.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	W	Gmina						W razie konieczności	Budżet Gminy
	6.	Rekultywacja i monitoring zamkniętych składowisk odpadów	W	Gmina Zarządzający składowiskiem						W ramach działalności	Budżet Gminy

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN	
	7.	Pomoc w usuwaniu azbestu	W M	Gmina						50 000,00 /rok	Środki własne właścicieli nieruchomości, WFOŚiGW, budżet Powiatu, Budżety Gmin
	1.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy	W M	Gmina, Powiat, RZGW						W zależności od posiadanych środków	Budżety Gminy, Budżet Powiatu Środki zewnętrzne
	2.	Okresowa konserwacja gruntowna urządzeń przeciwpowodziowych i melioracji wodnych na terenie powiatu, w tym:	M	Gmina K-PZMiUW, Spółki wodne, Właściciele nieruchomości						W zależności od posiadanych środków	Budżet gminy, Środki własne spółek wodnych, Środki właścicieli gruntów
	2.1	Zabezpieczenie brzegów rzeki Wdy w gm. Świecie w km 5+500 do km 7+000 w zasięgu cofki od rzeki Wisły	M	RZGW Gdańsk						1 000 000,00	b.d.
	2.2	Stosowanie mobilnych systemów ochrony przed powodzią na obszarze zagrożonym gm. Świecie w km 5+600- 6+800)	M	Gmina Świecie						5 500 000,00	b.d.
	2.3	Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki - przebudowa ostróg na rzece Wiśle w km 847- 718.	M	RZGW w Gdańsku,						70 000 000,00	b.d.
	2.4	Ochrona przed wodami powodziowymi dolnego odcinka Wisły od Włocławka do jej ujścia do Zatoki - prace konserwacyjne na obszarze koryta wielkiej wody Dolnej Wisły.	M	RZGW w Gdańsku						20 000 000,00	b.d.
	2.5	Przebudowa wału przeciwpowodziowego Grabowo-Świecie od km 0+000 do km 22+500 oraz 23+857- 26+565,	M	Kujawsko - Pomorski ZMiUW we Włocławku.						92 000 000,00	b.d.

adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M - monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania	
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN		
	3.	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii	M W	Powiat, Gmina							W ramach zarządzenia kryzysowego	Budżet Powiatu, Budżet Gminy
	4.	Dofinansowanie Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym:	M W	Powiat, Gmina							W zależności od zaplanowanych środków	Środki własne, środki zewnętrzne
	4.1.	Dofinansowanie zakupu średniego samochodu pożarniczego dla OSP <i>Gruźno</i>	W	Gmina						450 000,00		Budżet Gminy
	1.	Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	W M	Gmina, Powiat, Nadleśnictwa							W ramach opracowań planistycznych i wydawanych decyzji	Budżet Gminy Budżet Powiatu,
	2.	Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych	W	Gmina							W zależności od zaplanowanych środków	Budżet Gminy
Zasoby przyrodnicze	3.	Realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu, w tym:	W M	Gmina, Powiat, Zespół Parków Krajobrazowych							W zależności od WPF	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Środki zewnętrzne
	3.1.	Rewitalizacja Miasta Świecie. Stworzenie centrum turystyczno-rekreacyjnego i gospodarczego poprzez odnowę, poprawę funkcjonalności i właściwe zagospodarowanie przestrzeni śródmiejskiej – modernizacja ul. Klasztornej	W	Gmina							5 920 439,00	Budżet Gminy, Środki zewnętrzne

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M – monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania	
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN		
	4.	Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni, w tym:	W	Gmina							W zależności od zaplanowanych środków	Budżet Gminy
	4.1.	Zagospodarowanie zieleni wraz z ustawieniem małej architektury na terenie Świecia	W	Gmina						800 000,00		Budżet Gminy
	5.	Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów, zapewnienia trwałości ich użytkowania, zrównoważonego wykorzystywania wszystkich funkcji lasów oraz powiększania zasobów leśnych.	M	Nadleśnictwa							W ramach działalności	Środki własne, Środki zewnętrzne
	1.	Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zainwestowaniem	W	Gmina							W ramach opracowań planistycznych	Budżet Gminy
Zasoby geologiczne, ekologiczne, głębki, mieszkańców	2.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	M	Osoba powodująca utratę lub ograniczenie wartości użytkowej							W miarę potrzeb	Środki własne
	3.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji	M	Powiat, Marszałek							W ramach działalności	Środki własne
edukacja i świadomość	4.	Likwidacja nielegalnej eksploatacji kopalin	M	Urząd Górnicy							W ramach działalności	Środki własne
	1.	Promocja walorów przyrodniczych gminy poprzez zamieszczanie informacji na stronach www, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	W M	Gmina Powiat							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu
	2.	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie	W M	Gmina, Powiat,							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świecie

Obszar interwencji	Ip.	Zadanie	Rodzaj przedsięwzięcia: W – własne M – monitorowane	Instytucja odpowiedzialna za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania						Źródła finansowania		
					2016	2017	2018	2019	2020	RAZEM PLN			
	3.	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego	W M	Gmina, Powiat, Zespół Parków Krajobrazowych							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu,	
	4.	Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie	W M	Gmina, Powiat,							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu	
	5.	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	W M	Gmina, Powiat,							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu	
	6.	Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	W M	Gmina, Powiat,							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy Budżet Powiatu	
	7.	Opracowanie i uchwalenie Programu ochrony środowiska dla Gminy Świecie	W	Gmina							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy	
	8.	Opracowanie i upublicznienie co 2 lata raportów z realizacji programu ochrony środowiska dla Gminy Świecie	W	Gmina							W zależności od posiadanych środków	Budżet Gminy	

Realizacja przedsięwzięć inwestycyjnych z zakresu gospodarowania odpadami nie jest obowiązkowa, terminy wykonania poszczególnych zadań mogą ulec zmianie.

9. System instytucji zaangażowanych w realizację programu ochrony środowiska

Nadrzędną zasadą realizacji niniejszego Programu powinna być realizacja wyznaczonych zadań przez określone jednostki. Z punktu widzenia Programu w realizacji poszczególnych zadań będą uczestniczyć:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu Programem (Gmina, Powiat);
- podmioty realizujące zadania Programu (Gmina, Powiat, inne jednostki działające na danym terenie, realizujące swoje zadania);
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty Programu (WIOŚ, PWIS, Urząd Marszałkowski itp.);
- społeczność gminy, jako główny podmiot odbierający wyniki działań Programu.

Koordynatorem realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Świecie jest Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Miejskim w Świeciu

10. Procedury monitoringu, przeglądu stopnia realizacji programu ochrony środowiska oraz jego aktualizacji

Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 672 ze zm.), organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które następnie przedstawia radzie gminy przekazuje organowi wykonawczemu gminy.

Wdrażanie Programu ochrony środowiska powinno podlegać regularnej ocenie w zakresie:

- efektywności wykonania zadań;
- aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań;
- stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów;
- rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem;
- niezbędnych modyfikacji Programu.

Ocena realizacji założeń Programu ochrony środowiska może polegać również na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, które będą odnosić się do obszaru opracowania.

Dla prawidłowego przebiegu monitoringu realizacji celów i zadań Programu ochrony środowiska dla gminy Świecie niezbędna jest okresowa wymiana informacji ze Starostwem Powiatowymi pozostałymi jednostkami organizacyjnymi, w zakresie stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań.

Monitoring obejmuje dwa podstawowe rodzaje kontrolowania zmian, które najogólniej można określić jako:

- monitoring ilościowy,
- monitoring jakościowy.

Ujęcie ilościowe – obrazuje prognozę zmian konkretnych wielkości (wskaźników). Nie do wszystkich elementów środowiska da się przypisać wskaźniki (nie wszystkie dane są dostępne), aby dokonać prognozy ilościowej w niektórych elementach środowiska. Do prognozowania zmian wskaźników w przyszłości wykorzystano informacje o dynamice zmian tych wskaźników w przeszłości, nakładów w okresach poprzednich i planowanych do poniesienia (uwzględniono fakt, iż część zaplanowanych nakładów w poprzednim okresie nie została zrealizowana), oraz wymogi UE.

Ujęcie jakościowe – dla zadań, dla których nie można prognozować określonych wskaźników lub jest to utrudnione, wykorzystano ocenę jakościową, która stanowi jednocześnie uzupełnienie do oceny ilościowej. Listę tę można ewentualnie w przyszłości uzupełnić o pojedyncze nowe wskaźniki dotyczące jakości środowiska. Wskazane byłoby także podanie, które wskaźniki służą do monitorowania konkretnych celów Programu.

11. Wykaz interesariuszy zaangażowanych w prace nad programem ochrony środowiska

Interesariusze Programu to podmioty (osoby, grupy osób, społeczności, instytucje, organizacje), które uczestniczą w tworzeniu projektu Programu lub są bezpośrednio zainteresowane wynikami jego realizacji i eksploatacji. Interesariuszy można podzielić na wewnętrznych i zewnętrznych:

Interesariuszami wewnętrznymi są:

- Urząd Miejski w Świeciu (Burmistrz, Rada Miejska, Wydział Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej przy Urzędzie Miejskim w Świeciu).

Interesariusze zewnętrznymi:

- Mieszkańcy Gminy,
- Przedsiębiorstwa z terenu Gminy,
- instytucje publiczne działające na terenie gminy Świecie.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Świeciu
Jerzy Wóźnica

